

SUUNTAVIIVAT

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN SUUNTAVIIVAT,

annettu 19 päivänä kesäkuuta 2008,

tietyistä valmisteluista käteiseuron käyttöönottamiseksi ja euroseteleiden ja -kolikoiden ennako- ja edelleenjakelusta euroalueen ulkopuolella annettujen suuntaviivojen EKP/2006/9 muuttamisesta

(EKP/2008/4)

(2008/549/EY)

EUROOPAN KESKUSPANKIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön ja erityisesti sen 16 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Tietyistä valmisteluista käteiseuron käyttöönottamiseksi ja euroseteleiden ja -kolikoiden ennako- ja edelleenjakelusta euroalueen ulkopuolella 14 päivänä heinäkuuta 2006 annetuissa suuntaviivoissa EKP/2006/9⁽¹⁾ määritellään säännöt, joiden nojalla sallitaan tulevien eurojärjestelmään osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisille keskuspankeille euroseteleiden ja -kolikoiden lainaaminen eurojärjestelmästä niiden ennako- ja edelleenjakelua varten ennen käteisrahan käyttöönottoa ja määritetään velvoitteet, jotka hyväksyttävien vastapuolien ja ammattimaisten kolmansien osapuolien on täytettävä, jotta ne voisivat olla ennako- ja edelleenjakelun kohteina.

(2) Sen jälkeen kun euro otettiin suuntaviivoihin EKP/2006/9 sisältyvien sääntöjen mukaisesti käyttöön Sloveniassa, Kyproksessa ja Maltassa, on todettu, että suuntaviivoihin on tehtävä useita muutoksia käteisrahan käyttöönottoon liittyvien logististen näkökohtien parantamiseksi tulevissa eurojärjestelmään osallistuvissa jäsenvaltioissa.

(3) Tulevat eurojärjestelmän kansalliset keskuspankit kohtaavat todennäköisesti vaikeuksia arvioidessaan käteisrahan käyttöönottopäivän jälkeen tarvittavien eriarvoisten eurosetelien määriä, minkä vuoksi näillä eurojärjestelmän kansallisilla keskuspankeilla on välittömästi käteisrahan käyttöönottopäivän jälkeen oltava mahdollisuus tehdä tarkistuksia hallussaan olevien eurosetelien setelilajikohtaiseen rakenteeseen edullisin kustannuksin.

(4) Tällä hetkellä ainoastaan luottolaitoksilla ja kansallisilla postikonttoreilla, joilla on tili tulevassa eurojärjestelmän kansallisessa keskuspankissa, on oikeus eurosetelien ja -kolikoiden edelleenjakeluun ammattimaisille kolmansille osapuolille, kun taas käteisrahaan siirtymisistä suuntaviivojen EKP/2006/9 nojalla tähän mennessä saadut kokemukset ovat osoittaneet, että arvokuljetusyrietykset on hyödyllistä ottaa mukaan edelleenjakelutoimiin. Luottolaitoksille ja kansallisille postikonttoreille olisi sen vuoksi myönnettävä lupa nimittää arvokuljetusyrietyksiä edustajikseen eurosetelien ja -kolikoiden edelleenjakelua varten.

(5) Jotta voitaisiin estää ennako- ja edelleenjakelussa olevien eurosetelien ja -kolikoiden määriin ja lajeihin liittyvien raportointivaatimusten kaksinkertaistuminen, tuleviin eurojärjestelmän kansallisiin keskuspankkeihin ja hyväksyttäviin vastapuoliin sovellettavaa raportointimenettelyä on yksinkertaistettava.

(6) Tulevien eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien on mahdollisesti tehtävä useita ja toistuvia tilintarkastuksia ja tarkastuksia ennako- ja edelleenjakeluun osallistuvissa yksiköissä sen tarkistamiseksi, että ne eivät luovuta euroseteleitä ja -kolikoita liikkeeseen ennen käteisrahan käyttöönottopäivää, minkä vuoksi on tarpeen sallia se, että tulevat eurojärjestelmän kansalliset keskuspankit antavat tällaiset tehtävät muiden viranomaisten hoidettaviksi.

⁽¹⁾ EUVL L 207, 28.7.2006, s. 39.

- (7) Sopimusjärjestelyt, joita on tehtävä ennako- ja edelleenjakeluun osallistuvien yksiköiden kesken ennen edelleenjakelua, ja edelleenjakeluun osallistuvien yksiköiden käytettävissä olevien taloudellisten kannustimien puuttuminen ovat suuntaviivojen EKP/2006/9 nojalla tapahtuneista käteisrahaan siirtymisistä saatujen kokemusten perusteella osoittautuneet haitallisiksi edelleenjakelun onnistumisen kannalta tiettyjen vähittäiskaupan ryhmien, kuten elintarvikemyymälöiden ja muiden pienten vähittäiskauppioiden, osalta. Sen vuoksi on tarpeen ottaa käyttöön yksinkertaistettu edelleenjakelumenettely, jota käytetään, kun menettelyyn liittyy ainoastaan pieniä määriä euroseteleitä ja -kolikoita.
- (8) Lisäksi on todettu, että suuntaviivoihin EKP/2006/9 on tarpeen tehdä useita muita pieniä muutoksia,

ON ANTANUT NÄMÄ SUUNTAVIIVAT:

1 artikla

Muutetaan suuntaviivoja EKP/2006/9 seuraavasti:

1) Muutetaan 4 artiklaa seuraavasti:

a) Lisätään seuraava teksti 5 kohdan loppuun:

”Euroseteleiden tukkusiirron tarpeen ei kuitenkaan katsota olevan osa liikkeeseenlaskua koskevaa tarvetta, jos tuleva eurojärjestelmän kansallinen keskuspankki, jonka hallussa on liikaa yhtä tai useampaa samanarvoista ja -laatuista eurosetelilajia kuin tukkusiirtoon sisältyy, siirtää ne eurojärjestelmälle tällaista tukkusiirtoa vastaan. Tällaisessa tilanteessa ei synny takaisinmaksuvelvoitetta, ja EKP vastaa euroseteleiden kuljetuskuluista.”

b) Poistetaan 6 kohdan b alakohta.

c) Korvataan 8 kohdan viimeinen virke seuraavasti:

”Takaisin maksettavien seteleiden vastaava määrä ja laatu lasketaan euroseteleiden tulevien sarjojen osalta EKP:n neuvoston aikanaan päättämällä tavalla.”

d) Korvataan 11 kohta seuraavasti:

”11. Tuleva eurojärjestelmän kansallinen keskuspankki ottaa huomioon erillisessä säädöksessä asetetut vaatimukset ja antaa EKP:lle ja toimittavalle eurojärjestelmän kansalliselle keskuspankille (tai keskuspankeille) tiedot

- a) ennakkoon ja edelleen jaettujen euroseteleiden lopullisesta kokonaismäärästä (erisuuruisten seteleiden mukaan eriteltyinä) ja

- b) ennakkoon ja edelleen jaettujen eurokolikoiden lopullisesta kokonaismäärästä (erisuuruisten kolikoiden mukaan eriteltyinä).”

2) Lisätään seuraava teksti 5 artiklan loppuun:

”Hyväksyttävät vastapuolet voivat nimittää arvokuljetusyrityksiä edustajikseen huolehtimaan niiden puolesta ja niiden lukuun euroseteleiden ja -kolikoiden varastoinnista ja edelleenjakelusta ammattimaisille kolmansille osapuolille seuraavin edellytyksin: i) hyväksyttävät vastapuolet noudattavat edustajan nimittämisestä huolimatta kaikkia näissä suuntaviivoissa vahvistettuja sovellettavia sääntöjä ja menettelyjä ja ii) hyväksyttävät vastapuolet tekevät arvokuljetusyritysten kanssa sopimusjärjestelyjä, joissa määrätään siitä, että arvokuljetusyritykset täyttävät 10 artiklan a ja b kohdassa sekä 13 artiklan 1–3 kohdassa asetetut velvoitteet.”

3) Lisätään seuraava teksti 9 artiklan 2 kohdan loppuun:

”Tuleva eurojärjestelmän kansallinen keskuspankki ilmoittaa hyväksyttävältä vastapuolelta saadut tiedot EKP:lle siten, että se ottaa huomioon erillisessä säädöksessä asetetut vaatimukset.”

4) Muutetaan 10 artiklaa seuraavasti:

a) Korvataan b alakohta seuraavasti:

”b) Hyväksyttävä vastapuoli sopii sen ammattimaisen kolmannen osapuolen kanssa, jolle euroseteleitä ja -kolikoita jaetaan edelleen, että tämä osapuoli sallii tulevan eurojärjestelmän kansallisen keskuspankin tai minkä tahansa muun 13 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen tekevän tilintarkastuksia ja tarkastuksia kyseisen osapuolen tiloissa sen tarkistamiseksi, että sille jaetut eurosetelit ja -kolikot ovat näissä tiloissa.”

b) Korvataan c alakohta seuraavasti:

”c) Hyväksyttävä vastapuoli maksaa tulevalle eurojärjestelmän kansalliselle keskuspankille aiheutuneeseen vähinkoon suhteutetun sopimussakon, kuitenkin vähintään 10 prosenttia edelleen jaetusta määrästä, jos: i) tulevalle eurojärjestelmän kansalliselle keskuspankille tai jollekin muulle toimivaltaiselle viranomaiselle ei anneta mahdollisuutta tehdä b alakohdassa mainittuja tilintarkastuksia ja tarkastuksia tai ii) edelleen jaettuja euroseteleitä ja -kolikoita ei ole varastoitu tässä artiklassa säädetyllä tavalla sen ammattimaisen kolmannen osapuolen tiloihin, jolle euroseteleitä ja -kolikoita on jaettu edelleen. Tuleva eurojärjestelmän kansallinen keskuspankki ei määrää tällaista sopimussakkoa i) jos tulevan eurojärjestelmän osallistuvan jäsenvaltion säätämän lainsäädännön perusteella annetaan vastaava suoja tai ii) siltä osin kuin ammattimainen kolmas osapuoli, jolle euroseteleitä ja -kolikoita on jaettu edelleen, on jo maksanut sopimussakon 16 artiklan 2 kohdan f alakohdan mukaisesti.”

5) Muutetaan 13 artiklaa seuraavasti:

a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

"1. Tuleva eurojärjestelmän kansallinen keskuspankki kieltää hyväksyttäviä vastapuolia (ja niiden edustajia) luovuttamasta niille toimitettuja euroseteleitä ja -kolikoita ennen kello 00.00:aa (paikallista aikaa) käteisrahan käyttöönottopäivänä, ellei näissä suuntaviivoissa toisin säädetä. Tuleva eurojärjestelmän kansallinen keskuspankki vaatii varsinkin, että hyväksyttävät vastapuolet, niiden edustajat mukaan luettuina, varastoivat ennakoon jaetut eurosetelit ja -kolikot holveissaan tai nimittämiensä edustajien holveissa kaikista muista euroseteleistä ja -kolikoista, muusta valuutasta tai muusta omaisuudesta erillään ja turvallisesti niiden tuhoutumisen, varastamisen, ryöstämisen tai mistä tahansa muusta syystä tapahtuvan ennenaikaisen liikkeeseenlaskun estämiseksi."

b) Korvataan 3 kohta seuraavasti:

"3. Hyväksyttävät vastapuolet ja niiden edustajat antavat tulevalle eurojärjestelmän kansalliselle keskuspankilleen oikeuden tiliensä ja tilojensa tarkastamiseen ennakoon jaettujen euroseteleiden ja -kolikoiden olemassaolon toteamiseksi ja niiden järjestelyjen tarkistamiseksi, joiden mukaisesti hyväksyttävät vastapuolet jakavat edelleen euroseteleitä ja -kolikoita. Tuleva eurojärjestelmän kansallinen keskuspankki voi antaa tällaisten tilien ja tilojen tarkastamisen toisen toimivaltaisen viranomaisen tehtäväksi, mistä on ilmoitettava EKP:lle."

6) Muutetaan 16 artiklaa seuraavasti:

a) Poistetaan 2 kohdan b alakohta.

b) Korvataan 2 kohdan d alakohta seuraavasti:

"d) Ammattimainen kolmas osapuoli antaa tulevalle eurojärjestelmän kansalliselle keskuspankilleen tai mille tahansa muulle 13 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle oikeuden tarkastaa sen tilit ja tilat, jotta edelleen jaettujen euroseteleiden ja -kolikoiden olemassaolo niissä voidaan todeta."

c) Lisätään 3 kohta seuraavasti:

"3. Edellä 2 kohdassa kuvatusta edelleenjakelua koskevasta menettelystä poiketen ammattimaiset kolmannet osapuolet soveltavat vähittäiskauppiaisiin seuraavaa yksin-

kertaistettua edelleenjakelua koskevaa menettelyä seuraavin edellytyksin:

a) vähittäiskauppias on mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä 6 päivänä toukokuuta 2003 annetussa komission suosituksessa 2003/361/EY (*) määritelty mikroyritys, eli sen palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja sen vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa;

b) vähittäiskauppiaille edelleenjakelussa toimitettavien euroseteleiden ja -kolikoiden nimellisarvo on yhteensä enintään 10 000 euroa;

c) vähittäiskauppias allekirjoittaa tulevan eurojärjestelmän keskuspankin laatiman vakiolomakkeen, jossa se sitoutuu olemaan luovuttamatta edelleen jaettuja euroseteleitä ja -kolikoita ennen 00.00:aa (paikallista aikaa) käteisrahan käyttöönottopäivänä. Mitkään muut sopimusjärjestelyt eivät ole tarpeen; ja

d) vähittäiskauppias varastoi edelleen jaetut eurosetelit ja -kolikot 10 artiklan a kohdassa edellytetyllä tavalla, ja 2 kohdan d alakohtaa sovelletaan vastaavasti.

(*) EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36."

d) Lisätään 4 kohta seuraavasti:

"4. Yksinkertaistettua edelleenjakelua voidaan käyttää edellä 3 kohdassa mainituin edellytyksin vain viisi kalenteripäivää ennen käteisrahan käyttöönottopäivää. Hyväksyttävän vastapuolen vähittäiskauppiaille yksinkertaistetussa edelleenjakelua koskevassa menettelyssä toimittavien euroseteleiden ja -kolikoiden nimellisarvoa vastaava arvo kansallisessa valuutassa jäädytetään hyväksyttävän vastapuolen hallussa olevalle vähittäiskauppiain tilille, jota veloitetaan käteisrahan käyttöönottopäivänä."

7) Korvataan 18 artikla seuraavasti:

"18 artikla

Tarkistus

Tulevat eurojärjestelmän kansalliset keskuspankit toimittavat EKP:lle jäljennökset kaikista niiden jäsenvaltiossa näiden suuntaviivojen noudattamiseksi hyväksytyistä säädöksistä ja toimenpiteistä viimeistään kuukautta ennen ennakko/edelleenjakelua koskevan ajanjakson alkamista, muttei kuitenkaan ennen kuin sellaisen jäsenvaltion osalta on tehty päätös poikkeuksen kumoamisesta."

2 artikla

Nämä suuntaviivat tulevat voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun ne on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

3 artikla

Nämä suuntaviivat on osoitettu rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisille keskuspankeille.

Annettu Frankfurt am Mainissa 19 päivänä kesäkuuta 2008.

EKP:n neuvoston puolesta

EKP:n puheenjohtaja

Jean-Claude TRICHET
